

Natuurbeschermingsnieuws

Dit natuurbeschermingsnieuws bevat nu eens allemaal verhalen over natuur in en om de stad en over gemeenten die daar vaak nog heel weinig aandacht voor hebben. Veel te vaak kijken gemeenten alleen maar of iets aan de wet voldoet. Actiefiets voor de natuur doen komt helaas in hun denken en doen nog maar zelden voor. Terwijl gemeenten tegenwoordig voortdurend de mond vol hebben van duurzaamheid.

Een verbeterd herinrichtingsplan voor het Schoterbos

In het vorige nummer van de Fitis maakten we al melding van discussies met de gemeente Haarlem over de voorgenomen herinrichting van het al jaren sterk verwaarloosde Schoterbos in Haarlem-Noord. De ecologisch meest waardevolle elementen van het huidige park zouden met de herinrichting rücksichtslos verdwijnen. Over het terugbrengen van natuurwaarden in het kader van de nieuwe inrichting was nog nauwelijks nagedacht. En dat terwijl het Schoterbos in het Ecologisch Beleidsplan van Haarlem juist specifiek is aangemerkt als een 'potentiegebied', een gebied dus waar de gemeente zich voorneemt om de natuurwaarden aanmerkelijk te verbeteren. Voor ons was dat aanleiding om samen met het IVN Zuid-Kennemerland een inspraakreactie te schrijven. Mede op ons aandringen organiseerde de gemeente daarop een afzonderlijke bijeenkomst met al deze organisaties. Het werd een vrij stevig gesprek. Bijzonder daarbij was dat de natuurorganisaties elkaar, zonder vooraf daarover afspraken te hebben gemaakt, heel goed steunden. Alleen al dat was een bijzondere ervaring en winstpunt. Desondanks leek deze eerste bijeenkomst ons inhoudelijk niet zo veel op te leveren. Er lag al een als min of meer definitief aangemerkt plan voor de eerste fase op tafel, zonder dat er veel was gedaan met onze bezwaren en suggesties voor oplossingen. Wel zegde de gemeente na alle discussies toe er nogmaals met de ontwerper over te willen nadenken. En zie daar, er kwam binnen enkele weken een tweede bijeenkomst waar een aanzienlijk verbeterd plan werd gepresenteerd. Misschien nog wel het belangrijkste winstpunt: Op initiatief van de Haarlemse Bomenwachters wordt er een adviescommissie Schoterbos ingesteld waarin de wijkraden en een deel van de natuurorganisaties zijn vertegenwoordigd. De adviescommissie mag meepraten over de details van de herinrichting en over het beheer van het park. Met een dergelijke aanpak zijn in de Haarlemmerhout al hele goede ervaringen opgedaan.

Haarlemmermeerse Bos verdient meer natuurwaarden

Ook voor het Haarlemmermeerse Bos nabij Hoofddorp worden plannen gemaakt voor een gedeeltelijke herinrichting. Een opknopbeurt kan er zeker geen kwaad. De inrichting dateert deels nog uit de tijd van de Floriade en is sindsdien wat verwaarloosd. De opknopbeurt van dit parkgebied blijkt onderdeel uit te maken van een grotere operatie om gaandeweg het gehele groengebied ter weerszijden van de N205 - grotendeels eveneens ontstaan voor de Floriade - meer toekomstbestendig te maken. De vervanging van de veel voorkomende populierenbeplanting en de aanpassing van de beplanting in verband met de verplaatsing van de hoogspanningslijn spelen daarbij een grote rol. Je zou denken: dit is een mooie kans om in delen van

In het [HAARLEMMERMEERSE BOS](#). Foto: Chris Brunner

dit uitgestrekte groengebied ook meer natuurwaarden te ontwikkelen. Mooie bosdelen met een goed ontwikkelde ondergroei, mantelvegetatie langs bosranden, onderscheid tussen gazons en hoog gras, wateroevers gericht op water- en moerasnatuur, het zou er allemaal niet misstaan. Zowel voor de recreanten als voor planten en dieren zouden op deze wijze meer kwaliteit en variatie kunnen worden geboden. Helaas kwamen wij dit soort aandacht voor natuuraspecten noch in het krantenbericht over de herinrichting noch in de tekeningen en illustraties die in het Raadhuis waren tentoongesteld tegen. Samen met IVN Zuid-Kennemerland hebben we daarom de gemeente in een brief verzocht in de verdere planvorming en het beheer gericht ook aandacht te besteden aan de ontwikkeling van natuurwaarden.

Modderloop tijdens het broedseizoen ongewenst

In datzelfde groengebied uit de tijd van de Floriade wordt al enkele jaren een modderloop - Mud Masters geheten - georganiseerd. Deelnemers van deze hardloopwedstrijd moeten onderweg allerlei obstakels overwinnen, waaronder waterpartijen en modderige hellingen. Vandaar de naam. Het is een populaire bezigheid waarvoor duizenden mensen uit alle hoeken van het land komen en dure toegangskaartjes betalen. Vorig jaar waren het er al 12.000. Tot nu toe werd deze modderloop eind februari of begin maart georganiseerd, dus nog net voor het broedseizoen. Dit jaar werden wij echter onaangenaam verrast door het bericht dat de loop in april, midden in het broedseizoen, zal plaatsvinden. De enige reden die daarvoor kan worden verzonnen is nóg meer deelnemers trekken.

Nu moet gezegd, de organisatie gaat wat dat betreft niet over één nacht ijs. Het gerenommeerde ecologisch adviesbureau Waardenburg is gevraagd in een rapport concreet aan te geven welke maatregelen voor dit evenement nodig zijn. Om toch aan de wet te voldoen adviseert Waardenburg het parcours te ontdoen van alle natuur die verstoord zou kunnen worden: groen naast paden en riet op het traject

worden weggesnoeid etcetera. Voor alle zekerheid zal voorafgaande aan het evenement nog nader onderzoek plaatsvinden naar eventuele broedvogels die verstoord zouden kunnen worden. Ook al is zo'n aanpak volgens de wet niet verboden, ons stuit dit op zich al tegen de borst. Wat ons betreft is er geen enkele noodzaak om dit evenement tijdens het broedseizoen te laten plaatsvinden. Een modderloop met naar verwachting 15.000 deelnemers is een ontwrichtende gebeurtenis voor alles wat op dat moment broedt en bloeit. Het is ook volstrekt een illusie vooraf te kunnen bepalen waar zo'n meute van modderlopers precies allemaal doorheen loopt. De door de organisatie en het bureau Waardenburg voorgestane aanpak gaat niet uit van de intrinsieke waarde van de natuur, maar van het voor hen vaststaande gegeven dat de modderloop in april moet plaatshebben. Wij menen dat in dit geval het belang van de natuur zwaarder moet wegen, al was het alleen vanwege het feit dat de natuur geen keuze heeft. Vogels kunnen niet in september broeden! De gemeente Haarlemmermeer en Mudmasters hebben die keuzemogelijkheid wel. Uitzien naar andere data met een mildere temperatuur, zoals bijvoorbeeld begin september, is een reële optie. In twee brieven hebben we dat aan het gemeentebestuur van Haarlemmermeer laten weten. In de raad werden er vragen over gesteld. Twee keer besteedde de pers er aandacht aan. Tot nu vergeefs. Tegen de vergunning zullen wij dan ook bezwaar aantekenen.

Kap bossingel Driehuis

Kort na de jaarwisseling werden we door een oplettend lid van de vogelwerkgroep benaderd. Er lag ineens een ontwerpvergunning om de stevige bossingels rond het terrein van de voormalige zorginrichting Velsersduin in Driehuis deels te kappen. Ruim 180 bomen, waarvan meer dan 140 volwassen bomen zouden moeten worden gekapt ten behoeve van de geplande woningbouw. Ook een substantieel deel van de bossingel, grenzend aan de tuin van ons lid, zou eraan moeten geloven, terwijl dat voor de woningbouw niet eens strikt noodzakelijk was. Omdat er elk jaar veel vogelsoorten broeden ging hem dat aan het hart. Over de jaren heen zijn er wel 23 soorten broedvogels waargenomen.

In overleg hebben we ervoor gekozen dat hij als privépersoon formeel bezwaar maakt en dat de vogelwerkgroep hem steunt met een advies waarin zijn bezwaar nader wordt onderbouwd. De projectontwikkelaar bleek direct bereid tot een overleg. Hij zegde toe de kap van bomen in de bossingel nog een keer te heroverwegen. Ons ging het daarbij niet alleen maar om dit specifieke geval. Weer eens bleek dat gemeenten ook dit soort grootschalige kapvergunningen veelal zonder enige discussie en afweging verlenen. Wat ons het meest steekt is dat daarbij de eigen gemeentelijke kapverordening niet eens goed wordt toegepast. In al dit soort verordeningen staat namelijk expliciet dat (onder meer) de natuurwaarden van de 'houtopstand' moeten worden afgewogen tegen het belang van de aanvrager. Maar wat blijkt (ook) in dit geval? De vraag of hier sprake is van natuurwaarden komt in de vergunning niet eens aan de orde.

Een meevaller was dat er nog een andere groep bewoners om vergelijkbare redenen bezwaar maakte. En zie daar, na een enerverende hoorzitting bleek de gemeente bereid om een deel van de vergunning in te trekken. Waarschijnlijk blijven nu ongeveer 30 van de oorspronkelijk 144 te kappen bomen gespaard.

■ *Chris Brunner*